

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. augusztus 10. csütörtök. ÁRA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 185. SZAM.

A dolgozó nép éberem őröködik

Az ország dolgozói nagy megelégedéssel fogadták a fővárosi katonai törvényszék ítéletét a Tito-fasiszták szolgálatában álló kém- és hazaáruló csoport bünperében. A négy napot tartó tárgyalás ismét és újlag lerántotta az álarcot az amerikai milliárdosok és titóista ügynökök által szőtt békeellenes összeesküvésről. A Rajk-, Koszov- és Kocsi Dzodze-perék nyomán a dolgozó nép épugy, mint az állami szervek ébersége fokozódott és a béke ügyéhez járult hozzá, amikor bíróság elé állította a titóista hazaárulókat és kémeket, a szocializmus és a béke halálos ellenségeit. Minden becsületes ember előtt ismét és újlag lepleződött a belgrádi fasiszta hóhérok alávaló módszere. Világosan beigazolódott, hogy a titóista propagandának az az állítása, hogy „nem létezik háborús veszély“, azt a célt követte, hogy zavart idézzon elő és a népek figyelmét elterelje az amerikai imperializmus háborús előkészületeiről és a titóista provokációról a népi demokratikus országok határára. Elterelje a figyelmet arról, hogy Jugoszláviát az amerikai imperializmus katonai bázisává alakítják át, elterelje a figyelmet a titóista banditák kémtevékenységéről.

Beigazolódott az, hogy a romániai titóista kémközpont a bukaresti jugoszláv nagykövetségen működött. A diplomata álarcot öltött titóista kémek előszeretettel használták a hitlerista diplomácia, majd az amerikai „totális diplomácia“ módszereit: a kémkedést. Lacies Bosko és Medies Nikola vádlottak vallomása, valamint a tanúkihallgatások során megállapítást nyert az, hogy a nagykövetség majdnem egész személyzete kémkedett és a Szovjetuniót, valamint a népi demokratikus országokat gyalázó rőpcedulákat a nagykövet és első titkárság kivételével mindenki szórt éjszaka az utcán vagy küldött postán Belgrádból kapott címekre. Alávaló terveik elérésére a titóista kémek a Begahajózási jugoszláv küldöttség és a Vas-kapu igazgatását végző bizottság mellett megkísérelték felhasználni a Szláv Demokratikus Kultúrszövetséget és a Temesváron működő „Jugoszláv Könyv“ könyvkereskedést. Ezek az alias banditák felhasználván azt, hogy a népi demokratikus rendszer a bánági szerb lakosságnak, ahogyan egyébként országunk valamennyi együttlakó nemzetiségének teljes politikai, gazdasági és kulturális fejlődési lehetőségét biztosít, a szláv szervezetek sorában kémfészkeket létesítettek és azon voltak, hogy bizonyos párt- és állami tisztségekbe ügynökeiket becompesszék.

A titóista kémtevékenység katonai politikai és gazdasági adatokat igyekezett szerezni. A vádlottak rámutattak arra, hogy a jugoszláv „diplomata“ milyen mohó érdeklődést tanúsított abban az irányban, hogy kik a reakciós légionista vezetők az országban, kik a hitlerista elemek kik a kulákok. Ez

tökéletesen érthető. Hiszen ezek voltak vagy lettek volna újabb ügynökeik.

A tárgyalás beigazolta, hogy a belgrádi fasiszták egyik fő célkitűzése az volt, hogy a román Bánáságot, amelynek lakossága alig szabadult fel a német imperializmus láncából, Jugoszlávia igazi gazdája, az amerikai imperialisták igájába döntve imperialista módon elcsatolják Romániától. Ilyen alávaló kihívás, ilyen orvátmadás egy másik nép ellen, kísértetiesen hasonlít azokra az összeesküvésekre, amelyeket a hitleristák a népek ellen szöttek.

Országunk szerb lakossága látja, hogy a jugoszláv nép az amerikai imperializmus jármában nyög. Amíg a jugoszláv népek a belgrádi fasiszták terrorját kell túrnia s egész Jugoszláviát egyetlen óriási börtönné és amerikai haditáborrá alakították át, addig nálunk számos szerb nemzetiségű munkás a természetben élenjárók között van, mások tagjai az ideiglenes bizottságoknak, a szövetkezeti vezetőségeknek vagy népi ünlői tisztséget töltenek be. Több száz szerb dolgozó paraszt indult el, hogy új életet teremtsen magának s román, magyar és német dolgozó parasztokkal együtt kollektív gazdaságokba tömörül. Valójában, országunk szerb lakossága gyűlölettel tekint a jugoszláviai terrorista kulákrendszerre.

Újabb bizonyíték arra, hogy a titóista kémeknek nem volt lelkiismeretfurdalásuk: terrorista akciók előkészítésére fegyver és lözser raktárt rendeztek be a jugoszláv nagykövetség épületében. Valamennyi alávaló mesterkedésük azonban csufos kudarcra végződött. Ez a vereség végső fokon az amerikai imperialisták veresége.

Országunk szerb lakossága éppen úgy, mint a hazánkban élő többi nemzetiség, a múltból tudja, hogy szenvedéseik egyik főforrása a nacionalista, sovíniszta uszítás volt, amely egymás ellen uszította a román népet és az együttlakó nemzetiségeket. De különösen gyűlöletesek a népi demokráciánk jóléte ellen törő kémbanditák a fő működési telepükön élő bánági lakosság körében. A tárgyalás ideje alatt a bánági gyárakban és üzemekben, állami gazdaságokban, gép- és traktorállomásokon és kollektív gazdaságokban a dolgozók röngvüléseken fejezték ki mélyszéres felháborodásukat és gyűlöletüket az alias kémekkel és árulókkal szemben.

Az árulók és kémek megalkottak. Az ítélet egyben figyelemztetés az amerikai háborús uszítók és belgrádi lakajaik felé: tudják meg azt, hogy országunk dolgozói nemcsak megvették és gyűlölik a békéjüket és szocialista építésüket veszélyeztető titóista férgeket, de elég erősek és elszántak ahhoz, hogy el is tapossák őket. Tudják meg azt, hogy bármilyen álarcban is jelentkezzenek az imperializmusnak népiünk jövője ellen törő ügynökei, megérdemelt sorukat ők sem kerülhetik majd el. A dolgozó nép éberem őröködik.

Üdvözlő levelet és ajándékot küldenek a RNK dolgozói Korea hős népének

Izzó lelkesedés légkörében folyt le a fővárosi dolgozók nagygyűlése

Hétfőn délután a főváros több mint 40.000 szervezett dolgozója gyűlt össze a Giulesti stadionban, hogy kifejezze együttérzését az angol-amerikai imperialista támadók ellen harcoló hős koreai néppel.

Az óriási tömeg betöltötte az egész stadiont és a tribünöket, amelyek felett nemzetiszínű és vörös zászlók és a Koreai Demokratikus Népköztársaság zászlói lengtek. A gyűlés elnöki emelvénye felett Sztálin elvtárs óriási nagyságu arcképe. Mellette Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak és Kim-ir-Szen-nek, a koreai nép vezetőjének arcképe.

A gyűlést Gheorghe Stoica elvtárs, az ilfov-megyei szakszervezeti tanács elnöke nyitotta meg. Utána C. Lapedatu, a RNK-nak a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsá-

789 kollektív gazdaság létesült eddig

BUKAREST. — Szüntelenül növekszik azoknak a szegény és középparasztoknak a száma, akik kérik a Pártot és a kormányt, engedélyezze falujukban kollektív gazdaság létesítését.

Minden vasárnap tízével alacsonyabb kollektív gazdaságok. Augusztus 6-án az ország különböző részében 60 új kollektív gazdaság létesült. Ezzel a kollektív gazdaságok száma országunkban 789-re emelkedett.

gában levő küldöttje beszélt, majd Gh. Apostol elvtárs, az OSZT elnöke emelkedett szólásra. Hangoztatta, hogy a világ sokszáz millió becsületes embere szívvel-lélekkel a koreai nép mellett áll szabadságharcában. Majd beszéde során javasolta a RNK szakszervezeteinek több mint 2 millió tagja nevében s a dolgozók gyűlésein számtalanszor elhangzott kívánság szellemében, hogy küldjenek azonnal 77 millió lejt az amerikai imperialisták légitámadásainak áldozatául esett koreai lakosság, a nők, gyermekek és öregek megsegítésére.

A tömeg óriási tapsal és éljenzéssel fogadta a javaslatot.

Ezután Drina Draganescu elnök munkásné indítványára Ecaterina Borila elvtársnőt, az OSZT Végrehajtó Bizottságának tag-

ját, a „Viata Sindicala“ feladatszerkesztőjét és Anton Emilian elvtársat, az OSZT Végrehajtó Bizottságának tagját, az állami adminisztrációs intézmények szakszervezeti szövetségének elnökét választották be a küldöttségbe, amely Koreába viszi a RNK dolgozóinak ajándékát.

A gyűlés elhatározta még, hogy az OSZT Központi Bizottsága üdvözlő levelet küld a Koreai Demokratikus Népköztársaság Egységes Szakszervezeti Szövetségéhez.

A gyűlés mindvégig az izzó lelkesedés légkörében folyt le. A tömeg számtalanszor éltette a Szovjetuniót, a béke legerősebb védőbástyáját és Sztálin elvtársat, a nemzetközi békefront vezetőjét.

1951-re termelnek:

A nagyváradi „Infrățirea“-ban

A nagyváradi „Infrățirea“ üzem dobozostályának munkásai munkájuk észszerű megszerkesztésével még július 28-án befejezték az állami terv egész évi előirányzatát. Hogy újabb sikerekkel fogadják az ötéves tervet, az osztály mesterei újításon dolgoznak, ami abból áll, hogy kiküszöböljék a dobozlemek helytelen kenési eljárását, ehelyett ócska alkatrészekből olyan szerkezetet készítenek, amely automatikusan keni a lemezt.

ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT VETTEK AT A VÖRÖS ZASZLÓT

A resicai „Sovrommetal“ munkásai, technikusai és tisztviselői a napokban ünnepelték a Vörös Zászló átvételét, amit az üzem már harmadszor nyert el. Dragomir Nicolae a fém- és

vegyipari szakszervezeti szövetség képviselője, országunk fémipari vállalatának szocialista versenyét elemezve, kiemelte a resicai kohászok sikereit. Így a kohászok az elévált 2.3 százalék helyett 11.7 százalékkal szárnyalták túl a tervelőirányzatot, a Siemens-Martin acélosztálya 2.45 százalék helyett 6.03 százalékos túlszárnyalást ért el. Az értekezleten Munteanu Mihai, az üzem igazgatója, felszólalásában rámutatott arra, hogy az elért nagy sikerek nagyrészt a szovjet mérnökök odaadó segítségének köszönhetőek.

A KUDZSIRI ÜZEMEKBEN

A kudzsiri üzem szerszámosztályán dolgozó ifjúnok brigád július 25 óta termel 1951-re. A brigád különböző alkatrészeket, szerszámot és Die-

sel-szivattyukat készít. Az eredmény elérésében kitűntek: Ro-coita Sabin, a brigádfelölös, Rusu Traian, Bota Traian, Pastina Aurel, Deac Octavian és Beti Gheorghe.

A MEDGYESI RECORD-BAN

A medgyesi Record-üzem számos dolgozója becsülettel teljesítette a szocialista versenyben vállalt kötelezettségeit. Így jelentősen növelték a munkafegyelmet, teljesen kiküszöbölték a holtidőt és túlszárnyalták normájukat.

Koros György, a minőségi ifjúnokbrigád vezetője és Pel-pelia Ioan ifjúnok már június második felében elvégezték az évi tervelőirányzatukat. Ugyancsak 1951-re termel a szijoszályon dolgozó Hoberbus Vilhelm és a box-osztályon dolgozó Sváb Gerhard.

Lehes hangulatban folytatódnak a kolozsmegyei falvak békegyűlései

A békevédelmi harcibizottságok munkája nap-nap után nagyobb méretekben bontakozik ki városokon és falvakon. Az elmúlt vasárnap Kolozs megyében a dolgozók tízezreit sorokoztatták fel a békeszerető emberek zászlója alá, hogy hitet tegyenek a béke ügye mellett, szolidaritást vállaljanak a háborúra uszító angol-amerikai imperialisták ellen. A mócsi, egeresi, kalotai, hunyadi járások dolgozói gyűléseken fejezték ki békeakarataikat. Lehesen tüntettek a béke bástyája, a Szovjetunió és a dolgozó emberek tanító mestere, Sztálin elvtárs mellett. Miután megválasztották a járási békegyűlésekre a küldöttöket, fogadalmat tet-

tek, hogy munkával harcolnak a békéért, s leleplezik a háborus uszítók belső ügynökeit.

Kolozsvár IV. kerületének dolgozói küldöttöket választottak a megyei békegyűlésre

Kolozsváron a negyedik kerület dolgozói augusztus 6-án és 7-én tartották meg a békegyűléseket. A kerekdombi „Béza Béla“ Kulturálthoz és a Bolyai Tudományegyetem Horea-uti dísztermében zsűfölség megtelt dolgozókkal, akik lelkes tüntetés közepette fejezték ki békeakarataikat, együttérzősükoj a szabadságukért harcoló

A békevédelmi harcibizottságok gyűlései minden községben kulturműsorral fejeződtek be.

hős koreai néppel. A gyűlésen a békebizottság elnöke beszámolt az eddigi munkáról, majd megválasztották a küldöttöket, akik a megyei gyűlésen tolmácsolják a negyedik kerület dolgozóinak békeakaratait. Szerepet fejezték ki a béke őre, Sztálin elvtárs és a Román Munkáspárt iránt.

A szovjet küldöttség előterjesztése a Biztonsági Tanácsban az agresszió meghatározásáról

MOSZKVA. — A TASS iroda ismerteti az agresszióhoz a szovjet küldöttség részéről a Biztonsági Tanács augusztus 3-i ülésén előterjesztett meghatározását, amelyet a Népszövetség bizottsági ügyekkel foglalkozó bizottsága 1933 májusában jóváhagyott. A meghatározás így hangzik:

Az általános bizottság szükségesnek tartja az egyetemes biztonság érdekében és a fegyverkezés maximális csökkentését célzó egyezmény megkönnyítése érdekében, hogy a lehető legpontosabban meghatározza a támadás fogalmát, hogy megakadályozzon minden ürügyet a támadás igazolására. Felismerve, hogy minden államnak egyenlő joga van a függetlenségre, a biztonságra és területének védelmére, attól az óhajától vezetve, hogy az egyetemes béke érdekében minden népnek bizottsága a szabad fejlődés jogát oly módon, ahogy az nekik megfelel és olyan úfömben amilyet szükségesnek tartanak és e végül a legteljesebb mértékben megvédjék biztonságukat, függetlenségüket és területük sértetlenségét, valamint jogukat a támadás vagy kivülről jövő betörés elleni önvédelemre, de természetesen saját határaitól belülről; és szükségesnek tartja, hogy megadja a szükséges irányadó utmutatásokat azoknak a nemzetközi szerveknek, amelyek hivatva lehetnek meghatározni, ki a támadásban vétkező fél, kijelenti:

1. Egy nemzetközi konfliktusban támadónak minősül az olyan állam, amely először hajtja végre a következő cselekmények egyikét:

- a) amelyik háborút üzen egy másik államnak;
- b) amelynek fegyveres erői, akár hadüzenet nélkül is, benyomulnak egy másik állam területére;
- c) amelynek szárazföldi, tengeri vagy légi haderői egy másik állam területét bombázzák, vagy szándékosan megtámadják egy másik állam hajóit, vagy repülőgépeit;
- d) amelynek szárazföldi, tengeri és légi haderőit egy másik

állam területére szállítják, vagy vezetik anélkül, hogy az utóbbinak kormánya megengedné, vagy az említett haderők megsértik egy ilyen engedély feltételeit, például ott tartózkodásuk időpontja tekintetében, vagy az ott tartózkodásukra kijelölt terület megnagyobbításával;

e) azt az államot, amely tengeri blokádot alá veszi egy másik állam partjait, vagy kikötőit.

2. Semmiféle politikai, stratégiai vagy gazdasági jellegű elgondolás, sem pedig olyan törekvés, hogy a megtámadott ország területén kiaknázzák a természeti kincseket vagy mindenemű egyéb előnyökhöz, vagy előjogokhoz juthassanak, az ott befektetett tőke jelentős méreteire, vagy más különleges érdekekre, amelyek ezen a területen fennállnak, sem pedig az állam ismérveinek megtámadása nem szolgálhat igazolásul az 1.) pontban körülírt támadásra.

Különösen nem szolgálhat igazolásul a támadásra: A) valamely állam belső helyzete, mint például: a) valamely nép politikai, gazdasági vagy kulturális elmaradottsága; b) kormányzásának felettébb hányoságok; c) olyan veszély, amely a külföldiek életét vagy vagyonát fenyegetheti; d) forradalmi, vagy ellenforradalmi mozgalom, polgárháború, rendzavarások, vagy sztrájkok; e) valamely politikai, gazdasági vagy társadalmi rendszer bevezetése, vagy fenntartása egy adott ál-

lamban.

B) Valamely államnak semminemű olyan cselekedete, törvénye, vagy rendelkezése, mint például: a) nemzetközi szerződések megszegése; b) a kereskedelem, a koncessziók, vagy a gazdasági tevékenység bármely más területére vonatkozólag, más államok vagy polgárok által szerzett jogok és érdekek megsértése; c) a diplomáciai, vagy gazdasági kapcsolatok megszakítása; d) gazdasági vagy pénzügyi bojkottot elrendelő intézkedések; e) az adósságok fizetésének megtagadása; f) a bevándorlás megtiltása vagy korlátozása, vagy a külföldiekre vonatkozó rendelkezések megváltoztatása; g) egy másik állam hivatalos képviselőinek adott előjogok megsértése; h) az átvonulás megtagadása egy harmadik állam területére igyekvő fegyveres erőkkel; i) vallási és vallásellenes jellegű intézkedések; k) határincidensek.

3. Ha valamely állam jelentős fegyveres erőket mozgósít, vagy von össze saját határai közelében, az az állam, amelyet az ilyen cselekmények fenyegetnek, köteles diplomáciai, vagy egyéb olyan módszerekhez folyamodni, amelyek lehetővé teszik a nemzetközi viták békés rendezését. Ugyanakkor választást színtén tehet a fent említett hasonló katonai jellegű intézkedéseket, anélkül azonban, hogy átlépné országa határát.

A NÉPHADSEREG FŐPARANCSNOKSÁGA JELENTI:

Megtörték az amerikaiak védelmi vonalát a Naktong folyón

PHONGJANG. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága augusztus 6-án este a következő közleményt adta ki:

A néphadsereg egységei megtörték a természetes akadályokat felhasználó amerikai csapatok elkeseredett ellenállását, áttörték az amerikaiaknak a Naktong folyón lévő védelmi vonalát és üldözik a visszavonuló ellenséget.

A keleti parton a néphadsereg egységei, miután visszaverték az amerikai tankok és gyalogos egységek ellentámadását, továbbra is kemény harcban állnak ezekkel az egységekkel. A keleti partvidéken folyt harcokban a néphadsereg egységei foglyokat ejtettek és hadianyagot zsákmányoltak.

PARIZS. — (Agerpres.) A L'Humanité jelenti, hogy augusztus 3-án kezdődött Casablanca-ban a Marokkói Kommunista Párt főtitkárának, Ali Jatanak pere. Ali Jata — írja a L'Humanité — bebizonyította a vádak alaptalanságát. A bíróság kénytelen volt az ügy tárgyalását 30 napra elhalasztani, Ali Jata szabadlábra helyezési kérését azonban elutasította.

HELSINKI. — (Agerpres.) Finn lapok beszámolnak arról, hogy eddig közel 650.000 aláírást gyűjtöttek Finnországban a stockholmi békefelhívásra. Kemiben a város lakosságának 60,5 százaléka aláírta a felhívást. Kalanniban az aláírók arányszáma 53,6 százalék. Helsinkiben 102.000 személy írta alá a békefelhívást.

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírgyűjtemény közli: A Kínai Népköztársaság központi népi kormánya Ni-Csi-Liang tábornokot a Kínai Népköztársaság rendkívüli nagykövetévé és meghatalmazott miniszterévé, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság területére kinevezte.

LONDON. — (Agerpres.) Az angol butoripari munkások szakszervezetének londoni tagozata egyhangú határozattal elfogadta azt a javaslatot, hogy Attlee miniszterelnöknek és Stachey hadügyminiszternek levelet küldjenek, amelyben a Kínai Népköztársaságnak a Biztonsági Tanácsba való bebojcsátását és az angol csapatoknak Koreából és Formozáról való visszavonását követelik.

LONDON. — (Agerpres.) A brit szakszervezetek jobboldali vezetősége augusztus 5-én felhívást adott ki, amelyben azt kéri a 187 tag-szakszervezettől, hogy ne írják alá a brit békebizottság felhívását az atomfegyver betiltására.

PRAGA. — (Agerpres.) Augusztus 14-én nyílik meg Prágában a Nemzetközi Diákszövetség II. kongresszusa. A kongresszus tartama alatt kiállítás nyílik, amely bemutatja a Nemzetközi Diákszövetség tevékenységét. Az első kongresszusi kiküldöttek már meg is érkeztek Prágába.

A belga munkásosztály tovább folytatja a harcot Lipót kiűzéséért

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) „A harc tovább folyik” címmel a Drapeau Rouge cikket közöli, amelyben leleplezi a belga reakció mesterkedéseit. A belga reakció mint ismeretes, úgy „oldotta meg” a monarchia kérdését, hogy azt kérte Lipóttól, mondjon le fia javára, de ugyanakkor Lipótnak a trónörökös nagykorúságáig meghagyta eddigi jogkörét. A liberális, keresztényszocialista és

szocialista párt megkísérel — írja a Drapeau Rouge — hogy ezt a király lemondásának állítsa be. Belgium vezető körei azonban tisztában vannak azzal, hogy a néptömegek nem elégednek meg ezzel a „megoldással”, a harcot tovább folytatják. A néptömegek tudatában vannak erejüknek. Nem is egy hét leforgása alatt határozott akciókkal sikerült a királyt és reakciós klikkjét arra kényszeríteni, hogy kapituláljon. A megriadt kormány a legvéresebb megtorló intézkedésekhez folyamodik. A néptömegek — folytatja tovább a Drapeau Rouge — újabb erőfeszítéssel arra kényszeríthetik Lipótot, hogy hagyja el az országot. A belga munkásosztály tovább folytatja a harcot Lipót király elűzéséért, életfeltételeinek megváltoztatásáért, a béke megvédéséért.

A dolgozók elszegényedése a kapitalista országokban

Az imperialista korszakot, különösen a kapitalizmus általános válságának szakaszát a munkásosztály hatalmas arányú abszolút és relatív elszegényedési folyamata jellemzi. A monopóliumok jarma, a munka intenzitásának hallatlan növekedése a vállalatokban, a dolgozók kifosztása a monopóliumok által megszabott árak segítségével, a krónikus munkanélküliség, a végnélküli gazdasági válságok, a nemzeti és gyarmati elnyomás, a véres imperialista háborúk — megannyi tényező, amely rendszeresen súlyosítja a dolgozók helyzetét, növeli a nyomort, éhséget, halandóságot.

1950. februárjában az 1937-es színvonalon volt, tehát 13 évvel maradt el a fejlődéssel.

A munkanélküliség elkerülhetetlen a kapitalista országokban. A tőkés államok 1949. októberében 45 millió részleges vagy teljes munkanélkülit számláltak. 1950. márciusában e szám tovább emelkedett. Ebből 35 millió esik az Egyesült Államokra, Japánra, Indiára, Dél-Koreára és a Fülöp-szigetekre.

Igy állván a dolgok, a tőkés államok statisztikusai minden igyekezetüket latba vetik, nehogy a dolgozók anyagi helyzetéről csak megközelítőleg is reális képet nyújtsanak kimutatásaikban. Ellenkezőleg, minél hangsúlyozottabbá válik a kapitalizmus gazdasági válsága, annál inkább meghamisítják a statisztikákat. I. V. Sztálin több ízben rámutatott a burzsoá statisztikák kritikai felülvizsgálásának szükségességére, különösen ami a tőkés államok dolgozóinak anyagi helyzetére vonatkozik.

E statisztikák kritikai vizsgálata világosan feltárja a kapitalista országok dolgozó tömegeinek állandóan növekvő abszolút és relatív elszegényedését. Vizsgáljuk meg futólag erre vonatkozóan például az Egyesült Államok helyzetét.

Az Egyesült Államokban az első világháború előtt a munkanélküliek száma nem haladta meg a 2.300.000-et. 1921-ben e szám 4.700.000-re emelkedett. Három év alatt újabb egymillióval szaporodott, s az 1929—

33-as gazdasági válság folyamán a valóságnál kisebb hivatalos adatok szerint is, a munkanélküliek száma elérte a 10 milliót. 1935-ben, a válságban 14—17 millió volt a munkanélküliek száma az Egyesült Államokban. Egyes amerikai közgazdászok és statisztikusok nem tudnak személt hunyni a mun-

	1944	1945	1946	1949	1950
Teljes munkanélküliek száma	670.000	1.040.000	2.270.000	3.395.000	4.480.000
Százalékban:	100	155	339	507	669

Hat év alatt a százalékarány meghétszeresződött! Ilyen katasztrófális arányokat ölt az Egyesült Államokban a munkanélküliség. Tegyük hozzá azt is, hogy e számok távolról sem a teljes valóságot tükrözik. Mindenek előtt, nem tartalmazzák a segélyben részesülő munkanélkülieket, bár ezek száma egyre nő s a segélylapok gyorsan kiapadnak. Azokat a munkanélkülieket, akiknek már régen nincsen elfoglaltságuk, s így betöltötték segélyzési „normájukat” törlik a listáról, ugyanakkor a statisztikákban sem szerepelnek.

A hamisításnak egy másik formája az, hogy nem veszik be a munkanélküliek közé azokat, akik az alkalmazottak közt szerepelnek ugyan, de nem dolgoznak. Az Egyesült Államok statisztikusainak speciális eljárása ez. Sok munkás szerepel az alkalmazottak névsorában, bár nincsen munkája s így nem is kap fizetést. „Tehát munkanélküli” — mondhatja bárki, ha észszerűen gondolkodik. — „Igen-igen, — mondják a statisztikusok, — a munkás nem

szociális párt megkísérel — írja a Drapeau Rouge — hogy ezt a király lemondásának állítsa be. Belgium vezető körei azonban tisztában vannak azzal, hogy a néptömegek nem elégednek meg ezzel a „megoldással”, a harcot tovább folytatják. A néptömegek tudatában vannak erejüknek. Nem is egy hét leforgása alatt határozott akciókkal sikerült a királyt és reakciós klikkjét arra kényszeríteni, hogy kapituláljon. A megriadt kormány a legvéresebb megtorló intézkedésekhez folyamodik. A néptömegek — folytatja tovább a Drapeau Rouge — újabb erőfeszítéssel arra kényszeríthetik Lipótot, hogy hagyja el az országot. A belga munkásosztály tovább folytatja a harcot Lipót király elűzéséért, életfeltételeinek megváltoztatásáért, a béke megvédéséért.

	1947	1948	1949	1950	
július	62.700.000	december	59.600.000	július	63.800.000
február	4.684.000	700			

Ebből az derül ki, hogy két és fél év alatt a munkaezők összlétszáma 600 ezerrel csökkent. Ezzel szemben a felnőtt lakosság száma ezalatt 2.700.000-rel növekedett. Hol vannak ezek? Miért nem dolgoznak? Nyilvánvalóan arról van szó, hogy az erősödő gazdasági válság közepette állandóan emelkedik a munkanélküliség, amelyet az Egyesült Államok hivatalos statisztikusai hasztalanul igyekeznek ellep-

riteni, hogy kapituláljon. A megriadt kormány a legvéresebb megtorló intézkedésekhez folyamodik. A néptömegek — folytatja tovább a Drapeau Rouge — újabb erőfeszítéssel arra kényszeríthetik Lipótot, hogy hagyja el az országot. A belga munkásosztály tovább folytatja a harcot Lipót király elűzéséért, életfeltételeinek megváltoztatásáért, a béke megvédéséért.

„Pontos statisztikai adataink vannak az évenként felnevelt sertésekről, vagy a gabonatermesztésről. De nem igyekeztünk megállapítani a munkanélküliség által fenyegetett dolgozók számát.”

Ez a magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

„A magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

„A magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

„A magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

„A magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

„A magatartás különben igen jellemző az agyonmagasztalt „amerikai életmód”-ra. De érdekes dolgokat tapasztalhatunk, ha benézünk a hivatalos statisztikák mélyére. 1944-ben, a hivatalos statisztika szerint 670.000 munkanélküli volt az Egyesült Államokban. A munkanélküliség növekedését az alábbi táblázat jelzi:

Levelezőink jelentik:

BESZTERCÉN BEFEJEZTEK AZ ARATÁST, JAVABAN FOLYIK A CSEPLÉS

BESZTERCE. — (Levelezőnk-től.) A besztercei dolgozó földművesek az aratást 100 százalékban teljesítették. A szériure való hordás is megőrtént, a zab kivételével, amelynek még egy-két napi száradás szükséges.

Az ideiglenes bizottság a cseplést alaposan megszervezte, kijelölte a szériureseket, megszervezte a cseplőmunkásokat, azonban a negyedik kerülethez tartozó szériure még nem osztott be cseplőgépet. Az ideiglenes bizottságnak gondoskodnia kell, hogy ezen a szériure is minél előbb megkezdődjön a munka, a cseplés idejére szervezett munkaversenyek sikerének érdekében. **Gáll Imre**

FEJÉRD. — (Levelezőnk-től.) A kolozsvári Fejérd község

dolgozó földművesei a Párt tanítása szerint idejében befejezték az aratást. Az aratási munkával párhuzamosan a tarlóhántást is teljesítették, jövő évi kenyérük biztosítása érdekében. A cseplés javában folyik. Dolgozó földműveseink szériure hordták a learatott gabonát, hogy megakadályozhassák a kullakok mesterkedéseit, s meggyorsítsák a cseplési menetet. Az aratási, cseplési munkában Géznár József és Carpan Tanasia dolgozó földművesek jünek ki, akik a gyors munka mellett arra is törekedtek, hogy gabonájukat szemvesztés nélkül gyűjtsék be.

SZAMOSKRASSÓ DOLGOZÓI ÉBEREK A BESZOLGALTATÁS TELJESÍTÉSÉNÉL

SZAMOSKRASSÓ. — (Levelezőnk-től.) Az aratás befejezése után községünk dolgozói nagy lendülettel kezdtek hozzá a cseplési munkálatok teljesítéséhez. Az ideiglenes bizottság alaposan megszervezte a szériureseket, hogy az osztályellenség a kullakok mesterkedéseit megakadályozhassa. A szériuresegek, a szériurelőssel karöltve vigyáz arra is, hogy a cseplés az osztályharc szellemében történjen.

Községünkben a kullakok mindent elkövetnek, hogy aljas módon kijátszák a dolgozók éberségét. Az elmúlt napokban Tóth György középparaszt kullák befolyásra meghamisította a cseplési jegyzőkönyvet. Tóth Györgynek 115 kiló búzát kellett volna beszolgáltatnia, azonban a jegyzők önyvról az egyest lekapták és így csak 15 kiló búzát adott be. A dolgozók éberségét nem kerülte el a szabotázs cselekmény, amelyet Tóth György középparaszt kullák befolyásra csinált, felvilágosították és beadatták az államnak járó kvóta mennyiségét. **Kajtár Jenő**

Az „Aprolacta“ szervezte meg jobban Kolozsvár tejellátását

KOLOZSVÁR. — Az elmúlt évben meg volt szervezve Kolozsvár tejellátása. Az „Aprolacta“ nemcsak az üzemeket, intézményeket tudta ellátni, hanem az „Alimentara“ üzleteket is, amelyek 17 lejes árban árusították a tejet. Ez annak tulajdonítható, hogy az „Aprolacta“ alaposan megszervezte a tejjűjtést, a főútvonalaktól félre eső községekben is gyűjtőközpontot létesített, felvilágosította a dolgozó földműveseket a tejbeszolgáltatás szükségességéről. A szállítási nehézségek leküzdésére pedig a megyei, járási, falusi ideiglenes bizottságok segítségét kérte.

Ma azonban más a helyzet. Kolozsváron van tej bőven, de csak a szabad piacon. A falusi üzérkedők összegyűjtöttek 60-70 liter tejet és 25-35 lejes árban értékesítik Kolozsváron. Így igen sokszor csupán a nem dolgozók juthatnak tejhez, akiknek van idejük lesni a „tejes“ asszony vagy férfi érkezését. Az üzemek, intézmények dolgozói csak a legnagyobb nehézségek árán és rengeteg idővesztéssel szereshetik be szükségleteiket. Mi ennek az oka? Szervezés hiánya, vagy hanyagság? E jelenség oka kisebb mértékben az „Aprolacta“-nál, nagyrészt pedig a falusi ideiglenes bizottságoknál keresendő.

Az „Aprolacta“ nem fokozta az elmúlt évi szervező munkáját. Egészen helytelenül elhanyagolta a falusi ideiglenes bizottságokkal kiépített kapcsolatait. Arra gondolt, hogy az elmúlt évi eredmények után most már szervezés nélkül is begyűl a megállapított kvóta. Nem készített munkatervet a falusi tejjűjtő központok részére nem adott utalgazdáltsókat. Így legtöbb községben a begyűjtő csupán az önszorgalomból összehajlított munkaterv alapján dolgozik, s ennek következtében kevés mennyiségű tejet gyűjt össze.

Kolozs megyében január, február és március hónapokban a megyei Szövetkezeti Szövetség Központja is gyűjtötte a tejet. Ez nagyon helyes, azonban a hibát ott követték el, hogy az Aprolactával nem beszéltek meg a begyűjtés formáit nem osztották be a tejjűjtés területét. Ennek következtében a falusi dolgozók nem tudhatták, hogy az Aprolactának vigyázniuk a tejet, vagy a szövetkezetnek.

Hiányosság az is, hogy az „Aprolacta“-nak nincs elegendő szállító eszköze. Erre nagy szükség volna, különösen a kolotjai járásban. Ebben a járásban a tejelő állatok a községektől 15-20 kilométerre vannak a legelőn, s a tej elszállítása igen nagy nehézségekbe

ütközik. Az „Aprolacta“-nak gondoskodnia kell, hogy ebben a járásban alaposan megszervezze a tej elszállítást, különösen most a nyári hónapokban.

E hiányosságok kiküszöbölésére az „Aprolacta“ szervezze meg alaposabban a munkát. A lehetőségek szerint küldjön szakembereket, vagy szervezzen Kolozsváron egy-két napos szakmai tanfolyamot a falusi tejjűjtők részére. Fokozza a politikai tudásukat, hogy azok ne csak egyszerű tejbegyűjtő közegek legyenek, hanem agitátorok is, akik — ha szükséges házról-házra járva is — meggyőzik a falusi dolgozókat a tejjűjtés fontosságáról, s az osztályharc szellemében leleplezik a tejbeszolgáltatást szabotáló kullakok mesterkedéseit.

Gondoskodjon több szállító eszközről, hogy a legnagyobb távolságokról is el tudja hozni a begyűjtött tejet. Az ideiglenes bizottságokkal pedig keresse a legszorosabb együttműködést, a tejjűjtés sikerének érdekében.

A falusi ideiglenes bizottságok hiányossága nagyobb mértékben jelentkezik. A mócsi ideiglenes bizottság például nem nyújtott semmi segítséget a tejjűjtő központ dolgozóinak. Így az elmúlt évben az általuk megállapított kvótából 9591 liter tejet gyűjtetlen maradt. Hasonló a helyzet a közgazgatásilag Mócs község-

hez tartozó falvakban, valamint Bánffyahunyad, Sármás, Páncéscsok, Mákó községekben is.

A falusi ideiglenes bizottságoknak támogatniuk kell az „Aprolacta“ munkáját. Felvilágosító munkával mozgósítaniuk kell a tejtermelőket a beszolgáltatás teljesítésére. Példát kell venniük a szamosfalvi ideiglenes bizottság munkájából, ahol az egész évi tejbeszolgáltatás 50 százalékát június 30-ig teljesítették. Tudniuk kell, hogy a tejbeszolgáltatás teljesítésével hazafias kötelességüknek tesznek eleget, mert az összes üzemek, de különösen a nyomdák dolgozóinak egészségi szempontból is szükségük van a tejre.

A tejellátás kérdéseivel kapcsolatban az elmúlt napokban a megyei és városi ideiglenes bizottságok kereskedelmi ügyosztályainak vezetői, az „Aprolacta“ igazgatója és a falusi tejjűjtő központok vezetői értekezletet tartottak. Az értekezleten a bírálat és önbírálat szellemében feltárták az eddigi eredményeiket, hiányosságaikat. Tapasztalat cserét tartottak a tejjűjtés megszervezésére. Megállapították, hogy a város tej ellátása körül adódó nehézségek csak úgy tűnnek el, ha az „Aprolacta“ és a falusi ideiglenes bizottságok közösen munkatervet készítenek, egymás munkáját támogatják a fennálló nehézségek leküzdéséért.

— **ILYEN** korán? — csodálkozott a kapus... Mórincz Hedvig lepontozta lapját és felment a munkaterembe. Néhányan az éjjeli váltásból még dolgoztak. Alig volt fél hat.

— Jó munkát! — köszönt rájuk a gépéhez ment. Megvizsgálta egyenként a kötőtüket, ellenőrizte a fűzést, hogy a szálakkal nincs-e valami baj, majd gondosan letörölte a gépet. Megnyomta a lendítőkart s a körkötőgép előbb lassu, majd mind gyorsabb és gyorsabb iramban megindult. Mórincz Hedvignek a torkában dobogott a szíve. Ma az utolsó nap. Igen, ha minden jól megy, befejezem. — Csak az a szál ne mind szakadozna — mérgelődött. Mert már az első negyedórában másodszor kellett megkötőnie a szálát. Alig bogozta össze s indította meg a gépet, újra kezdte.

AGGÓDVA figyelte, hogy szaladnak a percek. Már 10 óra volt. Ha így megy tovább, nehezen lesz valami a tervéből. Aztán kicsérlette az orsókat. Újakat tett fel. S mintha egyszerűen minden megváltozott volna: olyan engedelmesen oldódott le az új orsókról a pamutszál, hogy szinte bámulatos volt. Mórincz Hedvig már tudta,

Mórincz Hedvig 1951-re termel...

véletlenségből kerültek hozzá ezek a szejtés orsók. Gyors mozdulattal, míg a gép szaladt, összegyűjtötte a hulladékszálakat egy csomóba, hogy ne csufítsák gépet egész nap. S hogy behozza a lemaradást, a legsebesebbre állította be gépet. Ment is a munka. A zakatoló körkötőgép csak úgy omlott magából a szép fehér, háromnegyedes sportharisnyákat. Mórincz Hedvig minden gyorsasága ellenére nagyon figyelmesen dolgozott, minden mozdulatával arra igyekezett, hogy minél jobbminőségű, minél szebb harisnyákat kössön.

— Kettő, négy, hat... kettő, négy, hat... — számolta és gyors mozdulattal, mindig egy-egy kötőtűcsaportot emelt ki a segítőpálcával, a harisnya mintája szerint. Másodpercek alatt késződtek a szép harisnyaszövedécs minták. Aztán újra átváltott a sima kötésre. Ugy állt a délelőtt, hogy észre sem vette. — Tűi, már háromnegyed kettő lenne?... Mindjárt vége a munkának s én még hol vagyok!... Aztán beállt kora, hogy elvonuljon, hány párat csinált meg. Kijön a számlát? Tíz, husz, harminc, har-

A műszaki káderek képzése a szovjet mezőgazdaság haladásának jelentős tényezője

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány Sztálin elvtárs vezetésével megteremtették a Szovjetunióban a legjobban gépesített és legtermékenyebb szocialista mezőgazdaságot. A kolhozrendszer korlátlan lehetőségeket nyitott a mezőgazdaság fejlődésére, a tudomány és technika vívmányainak gyakorlati alkalmazására. A kolhozok, szovhozok meg a mezőgazdasági gép- és traktorállomások munkájának lehetővé a természet átalakítására irányuló nagyszabású szőlési terv és az állatállomány fejlesztését célzó hároméves terv megvalósítását s a legfontosabb mezőgazdasági munkafolyamatok széleskörű gépesítését. A szovjet mezőgazdaság évről-évre fejlődik.

A szovjet parasztság — Lenin és Sztálin pártjának neveltje — önzetlenül dolgozik a haza érdekében. A földművelés tökéletesítéséért, az állattenyésztés területén elérendő új sikerért és a mezőgazdaság minden ágának lendületes fejlesztéséért vívott harc folyamán szüntelenül új káderek keltek életre és így létrejött a kiváló szakemberek dicső gárdája.

A szovjet mezőgazdasági tudomány, a kolhozok, szovhozok s a mezőgazdasági gép- és traktorállomások gazdag tapasztalatai megannyi fontos tényezője az óriási szocialista szovjet mezőgazdaság számára szükséges szakemberek nevelésének.

Ezeknek a kádereknek folyamatos növelése állandóan foglalkoztatja a Bolsevik Pártot és a szovjet kormányt.

Az idén, a második negyedévben a mezőgazdasági gép- és traktorállomások mellett működő gépészeti szaktanfolyamokon 70.000 kombájnkezelőt, segédgépészt és egyéb szakmunkást képeztek ki.

Ez év október elején újabb földművelési és állattenyésztési iskolát létesítenek a kolhozparasztiok szaktudásának növelé-

sére. Ezek időtartama három év és mindenki elvégezheti anélkül, hogy napi munkáját abbahagyná. Az első évfolyam végzett hallgatóinak bizonyítványt adnak arról, hogy elsajátították az agrotechnika és állattenyésztés alapismereteit; a második és a harmadik évfolyam végzettjei pedig első- vagy másodosztályú mesteri oklevelet kapnak.

A tudomány vívmányainak s az élenjáró szakemberek tapasztalatainak népszerűsítése és alkalmazása minden kolhozban, szovhozban és mezőgazdasági gép- és traktorállomáson, valamint az új káderek képzése nagyban hozzájárult a szocialista mezőgazdaság minden ágának nagyarányú fejlesztéséhez.

A SZARATOVI MEZŐGAZDASÁGI INTÉZET KITÜNŐ KADERKÉPZŐ ISKOLA A MEZŐGAZDASÁG RÉSZÉRE

A szaratovi mezőgazdasági főiskolából a szovjet rendszer meghonosítása óta 4500 szakember került ki. Az idén újabb 106 hallgató végezte el ebben az intézetben tanulmányait s egytől-egyig kitűnő szakértőnek bizonyultak a mezőgazdaság különböző ágaiban. Vannak közöttük kiváló kertészek, erdészek, képzett mezőgazdászok, stb.

Ezenkívül számos régi szakember továbbképzésére is szolgál az intézet. Az idén például 40 erdészeti és mezőgazdasági iskolai tanár, 90 képzett mezőgazdász és 107 kolhozelnök vett részt az ottani kéthónapos továbbképző szaktanfolyamon.

Nemrég fejeződött be a mezőgazdasági kísérleti állomások igazgatóinak kéthónapos tanfolyama is. Jelenleg 22 mezőgazdasági gép- és traktorállomási képzett mezőgazdász, 24 erdőmérnök és 30 magnemesítő szakember hallgat ilyen tanfolyamot az intézetben.

Olyan bámulatos gyorsasággal, ritka kézügyességgel kezeli gépét, hogy ha nem ott dolgozna mellettük, el sem hinnék másnak. Bármilyen nehéz, új munkát kapnak, Hedvig délire a legügyesebb kötőnő és 3-4 párral többet csinál.

KÖZBEN az utolsó gép is leállt. A hosszú tereben elült a kötőgépek zaja. Munkatársai elszédtek s utolsónak maradt. Gondosan összeszedte a harisnyákat. Letisztította gépét. Megmosakodott. Aztán lassan felöltözött és elindult hazafelé.

Ez még június huszonhétikén történt. Azóta Mórincz Hedvig már januári tervét is teljesítette. Június 30-án január 5-re, július 15-én már január 25-re termelt. A hónap végéig pedig, amikor a „Viktória“ kötőde dolgozói is megkezdtek munkavállalásukat, augusztus 23. tisztelőre, Mórincz Hedvig határozott öntudattal esatlakozott a nagy versenymozgalomhoz. Biztos volt benne, hogy teljesíti munkavállalását, hiszen már most február 20-ra termelt. Hazánál felzabarádításának elfordulóját, augusztus 23-án Mórincz Hedvig minden bizomnyal szemlél is több, jövőre termelt, harisnyával köszönt. (11)

Főiskolai képesítésű művészekre van szüksége a dolgozók társadalmának

Főiskolánk között az új típusú Művészeti Intézetek ez évben is szélesre tárják kapuit a művész pályára rátermettséget érő ifjúság előtt. A kolozsvári Magyar Művészeti Intézet, mely a román tanítási nyelvű hasonló főiskolákkal azonos anyagi ellátás mellett, azonos terv szerint működik és hallgatóinak azonos értékű képesítést nyújt, a folyó tanévben is megrendezi tehetségkutató körújtját. Elsősorban olyan munkás, szegény- és középaraszti származású tehetségek jelentkezésére számít, akik középiskolai végzettséggel rendelkeznek. Kivételesen azonban — középiskolás korhatáron túlvolt jelentkezéskor — előképzettségre való tekintet nélkül felvételi vizsgára bocsájt olyan tehetségeket, akiknek a múlt elnyomó rendszerében nem volt módjuk képességeik kiművelésére. Középiskolás korhatáron alul a jelentkezők a Művészeti Középiskolában szerezhetik meg a szükséges szakmai előképzettség mellett azokat az általános ismereteket, amelyek bármely más középiskolával egyenrangú képesítést nyújtanak.

A Magyar Művészeti Intézet fiatal intézmény. Maj szervezeteiben mindössze két éves multra tekinthet vissza, mint tanügyi reformunk egyik legszebb megvalósítása. Fakultásai a kezdet nehézségeinek leküzdése után megfelelő épületekben elhelyezkedve, földgázzal fűtött tantermekben, világos tanuló helyiségekkel, könyvtárral és a felsőfokú művészképzéshez szükséges

felszereléssel ellátva folytathatják ez évben Népköztársaságunk új típusú művészkadereinek nevelését.

A Zeneművészeti Fakultás az Intézet központi (Móccok-utja 5. sz. alatti) épületében énekes és hangszeres zeneművészeket, zene tanárokat és zeneszerzőket nevel. Végzett hallgatói az állami énekes színpadokon, filharmónikus és operaj zenekarokban helyezkedhetnek el. A zene tanároknak az állami középiskolákban számítanak, ahol a képzett zenekaderekben érzékeny hiány mutatkozik. A zeneszerzők műveiket állami zeneműkiadók útján helyezhetik el és állami előadószervek által népszerűsíthetik. Tanulmányi idő 5 év.

A Színművészeti Fakultás az óvári Mátyás-házban talált méltó elhelyezésre. Színdarabok és rendezők nevel, kik négy állami magyar színházunk személyi utánpótlását biztosítják. Elhelyezkedésükről tehát szintén a dolgozók állama gondoskodik. Mindkét szakon a tanítás ideje 4 év.

A Képzőművészeti Fakultás hallgatói festői környezetben, a sétányi Műcsarnokban és Korcsolyacsarnokban dolgoznak. Ennek a fakultásnak magyar és román tagozata van és ötéves tanítási idő alatt képző és iparművészeket nevel a dolgozók társadalmára részére. Az első két évben valamennyien a rajzolás és festés alapjait sajátítják el. Ezalatt megnyilatkozó érdeklődésük szerint választják meg a következő évben szakmai továbbképzésük útját. A Képző-

művészekből festők, szobrászok és falfestők (freskó), vagy a pedagógiai szakon középiskolai rajztanárok válhatnak. Ezek műveire a dolgozók államában elsősorban az állam, illetve ennek különböző intézményei tartanak igényt. Készülő műveikre az Alkotási Alap előzetes szerződést köt, vagy az Állami Tárlat kiállításain vásárolják meg. Az iparművészek hatféle szakon nyerhetnek kiképzést a főiskola végeztével munkaalkalmat. *Diszkréttervezők* a színházaknál és a fejlődő filmszakmában keresettek. *Grafikusok* a hatalmas lendületet mutató könyvnyomtató iparban könyvdizsítók, plakáttervezők, karrikaturistákként helyezkedhetnek el. Az ötéves terv keretében mind nagyobb méreteket öltő középítkezéseknél kínálkozik előre fel sem mérhető munka lehetőség a *butortervezők*, *keramikusok*, *üveg- és mozaikfestők* részére, míg a *textiltervezők* a ruházati és butoriparban hivatottak betölteni a már érzékenyen érezhető hiányokat.

Az Intézet a hó végén meginduló tehetségkutatás alkalmával nyújt a jelentkezőknek részletes *felvilágosításokat*.

A beiratkozások és felvételi vizsgák időpontját a közoktatásügyi minisztérium közli. A dolgozók társadalmának főiskolai képesítésű művészekre van szüksége, hogy sikernel tölthesék be hivatásukat a tömegek öntudatosításában és művelődési szintjének emelésében.

MAGYAR MŰVÉSZETI INTÉZET REKTORÁTUSA.

SPORT

Az MVK sportkomplexum versenyekre jelentkező dolgozók, díjmentesen látogathatják az összes uszodákat és tornatermeket

BUKAREST. — A MVK próbázásokkal kapcsolatban, komoly akadályt jelentett a pályázók részére, hogy nem állott elegendő uszoda vagy tornaterem a rendelkezésükre, ahol a szintekre felkészülhetnek. Ezen a hiányosságon segít a minisztérium mellett működő Testnevelési és Sportbizottság legújabb rendelete, amely így szól:

1. szakasz. — A „Munkára és a RNK védelmére Kész” állami sportkomplexum összes pályázói a jelen rendeletbe foglalt feltételek alapján ingyenesen használhatják az összes strandfürdőket, uszodákat, valamint tornatermeket a Román Népköztársaság egész területén.

2. szakasz. — „A Munkára és a RNK védelmére Kész” sportkomplexum jelöltjei a strandfürdőket és uszodákat csak az MVK könyvecske segítségével szervezett csoportokban, előre megállapított szabályok szerint és napokon látogathatják ingyenesen, úgy ahogyan a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok ezt megállapítják. Minden egyes pályázó kétszer látogathatja a fürdőt vagy uszodát ingyenesen edzés szempontjából és ezenkívül akkor, amikor a szintből vizsgáznak.

3. szakasz. — A „Munkára és a RNK védelmére Kész” sportkomplexum pályázói az MVK könyvecske alapján ingyenesen látogathatják a tornatermeket, azzal a feltétellel, hogy szervezett csoportokban, előre megállapított terv szerint edzenek és vesznek részt a versenyeken, úgy, ahogyan ezt a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok megállapítják.

4. szakasz. — Jelen rendelet végrehajtási módjait a megyei és városi Testnevelési és Sportbizottságok állapítják meg saját működési területeikben, tekintettel arra a végrehajtási utasításokra, amelyeket a minisztérium mellett működő

Testnevelési és Sportbizottság Oktatásügyi igazgatósága ad ki ebből a célból kötelező érvényűvel Népköztársaságunk egész területére nézve.

5. szakasz. — Jelen rendeletet az Oktatásügyi Igazgatóság hajtja végre.

Az emberi teljesítőképeség határán mozog a csehszlovák Zátópek legújabb világcsuccsa

Zátópek Emil, a világ legjobb hosszú-távfutója, finnországi portyája során szédületes eredményeket ért el az 5000 és 10.000 méteres síkfutásban. Hel-sinkiben 14:06.2 másodperces idővel győzött az 5.000 méteres síkfutásban és ezzel az eredményével két másodperccel javította meg a csehszlovák csúcst.

Két nappal később a helsinki verseny után ragyogó eredményt ért el Turku városában. A 10.000 méteres síkfutásban

29:02.6 másodperces idővel győzött, ami 19 másodperccel jobb Zátópek eddigi világcsuccs eredményénél, melyet az elmúlt évben ért el 29:21.2 másodperces idővel. Zátópek legújabb világcsuccsa már valóban közel jár az emberi teljesítőképeség sokat hangoztatott határához, ami azt jelenti, hogy két, 14:31 másodperc körüli 5.000 métert kellett futnia. Zátópeket mindkét finnországi városban nagy ünneplésben részesítették.

Kezdődik az őszi labdarugóbajnokság

Vasárnap az ország minden városában megkezdődnek az NB I. és NB. II. küzdelmei. *Bukarestben:* Hadsereg—Dinamó és Lokomotiva—TESE. *Résicán:* Metalul—Partizanul (Bukarest). *Szebenben:* Lokomotiva—Haladás (Nagyvárad). *Aradon:* Vörös Lobogó—Partizanul (Petrozsény). *Temesváron:* Lokomotiva—Lokomotiva (Marosvásárhely).

Az NB. II. második csoportjában már az első fordulóban igen nagy küzdelem várható Kolozsváron a bajnokságban vezető KESE és a megyesi Partizanul között. Ugyancsak Kolozsváron játszik le a Lokomotiva és a Metalul (Vörös Acél) mérkőzést is. A két kolozsvári csapat vezetősége ma dönt, hogy szombaton és vasárnap, vagy pedig egy műsorban játszik le a két mérkőzést. A többi mérkőzések: *Szatmáron:* Lokomotiva—Hadsereg (Kolozsvár). *Nagybányán:* Metalul—Lokomotiva (Arad). *Nagyváradon:* Lokomotiva—Partizanul (Lupény). *Brádon:* Metalul—Metalul (Aranyosgyéres).

M O Z I

„MAXIM GORKI” MOZGÓ: A szerelem nem hal meg. Előadások: 5, 7, 9 órákor.

URÁNIA: NASTRATIN ROGEA KALANDJAI. Előadások: 5, 7, 9 órákor.

„UJ IDŐK” MOZGÓ: 17. sz. Szovjet híradó. — 77. sz. Tudomány és technika. Színes. — A lélegzés. — A szervezet újjáéledése. — A szovjet sport Norvégiában. — A póruljárt róka. Színes rajzfilm.

CAPITOL: Augusztus 31-ig nyári szünet.

NÉPMOZGÓ (POPULAR): Az újszoros. Előadások: 5, 7, 9 órákor.

PATRIA KERTMOZGÓ: Az újszoros. Előadás este fél 10 órákor.

„VÖRÖS CSILLAG” MOZGÓ: A BLUM-ÜGY. Előadások: 5, 7, 9 órákor.

MUNKÁS MOZGÓ: Alexander Matrosov. Előadások: 5, 7, 9 órákor.

FIGYELEM!

Augusztus 11-én, pénteken lesz a NÉPI SORSJEGY huzása!

Szerezze be idejében sorsjegyét!

Ára 100 lej

14.960 darab nyeremény, 50 millió lej értékben

ÉRTESÍTÉS

A KOLOSZVÁRI TARTOMÁNYI VILLAMOSMŰ 1950. augusztus 1-től kezdődőleg új leolvasási, számlázási és pénzbeszedési rendszert vezetett be.

Az új módszer szerint az óraleolvasást a fogyasztás leszámolását és ellenértékének beinkasszállását egyidőben végzi a vállalat megbízottja, aki az átvett összegről számozott, cégbélyegzővel és aláírással ellátott nyugtát állít ki.

Azok részére, akiket a vállalat megbízottja nem talál otthon, — a Kolozsvári Tartományi Villamosmű a város különböző részlein 6 fiókot létesített, — ahol a fogyasztók kiegyenlíthetik számláikat és az áramfogyasztással kapcsolatos kérdéseiket elintéztetik. A fizetési felszólításban közöljük a fiók címet is.

A Kolozsvári Tartományi Villamosmű a dolgozók segítségére kíván lenni azzal is, hogy fiókjai val heikkenként háromszor, — hétfő, szerda és pénteki napokon. — a délutáni órákban is a közönség rendelkezésére áll.

A fenti új rendszer bevezetésével komoly megtakarításokat, valamint a bürokratizmus csökkentését érjük el.

Kolozsvári Tartományi Villamosművek igazgatósága.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Ma, szerdán a légnemű 2—3 milliméterrel emelkedik. Az égbolt kissé felhős, de általában szép idő várható. A hőmérséklet 3-4 fokkal emelkedik. A szél északnyugat felől 13-18 kilométeres órákenti sebességgel fúj. Tegnap, Kolozsváron a hőmérséklet 18 fok C. volt.

A „COMCAR” igazgatósága értesíti a huszfogyasztó közönséget, hogy a huszolás ezen a héten augusztus 10-12-én, csütörtökön, pénteken és szombaton történik, csütörtökön reggel 6 órástól kezdődően. Érvényesek az augusztus havi 2. számú szelvények.

APRÓHIRDETÉS

FIGYELEM! A HERBÁK JÁNOS-MŰVEK Pap-utca 68. szám alatti javítóműhelye olcsón és gyorsan végez bármilyen nemű lábbeli javítást nem gyári alkalmazottakkal is. — **FESTETT FELHÁLÓ** eladó. Axente Sever-utca 41. — **BERKEL-MÉRLEG**, tizedesmérleg, 200 literes vashordó, főkös stélási eladók. Pávai, Pata-utca 186. — **BUTOKOK**, rádió, gázvezető és háztartási dolgok eladók. Déri, December 30-utca 14. — **FÉRFI KERÉKPÁR** és feles gyermek-kerékpár jó állapotban eladó. Szondi-utca 68. — **DIOFURNÉROS** kombinált szoba, egyszemélyes rőrkámié 4 székkel, diófurnéros iróasztal eladók. Páris (Pap)-utca 49 emelet, ajtó 14. — **VEZÜNK** 380 Wolt-os ventilátormotorokat. „Ady Endre”-gyár, Scortarilor (Csörtörő) utca 26. — **SÜRGŐSEN ELADÓK:** rőrkámié, különböző butorok, szőnyegek háztartási cikkek, szép ebédizkredenc. Mikó-utca 83. — **HÁZHELYET** keresek megvételre. Ajánlatokat „Köszönés” jellegre a kiadóba. — **EGYFÁZISU**, 220 Woltos villanymotort vennék 0.5—0.8 lóerőig. December 30-utca 10. ház-

KERESÜNK SÜRGŐSEN MEGVÉTELRE:

1 drb. 2 HP. motort N. = 1440
1 drb. 5 HP. motort N. = 2880
1 drb. 20 HP. motort N. = 1440

Ajánlatokat

PORCELÁNÁGYAR. Kolozsvár, Deportáltak-utca 86—90. kereskedelmi osztályhoz.

KÉT LAKATOS-MECHANIKUS ALKALMAZ A DEPOZIT FRIGORIFER.

Jelentkezni a vágóhídi kintinál Vágóhíd-tér 1. Reggel 7 órától délután 4 óráig.

Világosság

Feladós szerkesztő: LÁZAR JÓZSEF

Szerkesztőség: Horea-ut 6., II. emelet. Telefon: 15—35. — Kládóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postafeliratoknál csekk száma 115 023.